

HONVÉDSÉG FELÜGYELŐJE

22.066/eln. H. Féség — 1949.

I. számú Felügyelői parancs**Budapest, 1949. évi június hó 8-án**

Az utóbbi hónapokban előfordult sorozatos és legtöbbször halálos kimenetelű balesetektől megállapítható, hogy azok nagy része a lőfegyverek gondatlan, vagy hozzá nem értő kezelésére, illetve a kellő kioktatás és ellenőrzés hiányára vezethető vissza. A parancsnokok nem oktatják alárendeltjeiket a lőfegyverrel való helyes bánásmódra, a szükséges ellenőrzéseket elmulasztják, így előfordulhatnak olyan esetek, hogy a bajtársak betöltött fegyvereiket nem biztosítják (a zárócsapót nem zárják el, stb.), a fegyvereket véletlenül, vagy játékból egymásra fogják; általában az előírt biztonsági rendszabályokat mellőzik.

A Katonai Főtörvényszék által az utóbbi hónapokban lefolytatott kivizsgálásokból elrettentő például ismertetek néhány esetet:

1. *Mester József* honvéd 1949. évi január hó 1-én Old községben az esti órákban puskáját csőre töltötte és a zárócsapót nem zárta el. A legénységi szobában puskáját átadta *Horváth István* honvédeknek, de nem figyelmeztette, hogy a puska töltve van.

Horváth honvéd a járőr igazoltatási eljárását gyakorolva, a puskát *Maros István* honvédre fogta és közben a billentyűhöz érve a puskát elsütötte.

A lövedék *Maros* honvédet eltalálta, aki sérüléseibe 2 nap múlva a kórházban belehalt.

2. *Szilágyi György* őrzető 1949. évi március hó 13-án Vizváron, mint az ős napos tizedese tréfálkozás közben *Földi Antal* tizedesre ráfogta géppisztolyát.

A gyors és meggondolatlan mozdulat következtében a géppisztoly elsült és két lövedék *Földi* tizedest eltalálta, aki a sérüléseibe még aznap belehalt.

3. *Pintér István* honvéd 1949. évi április hó 6-án Csőszpusztán, abban a hiszemben, hogy puskája cső alá van töltve, tréfából ráfogta *Polványi József* honvédre és a puskát elsütötte.

A lövedék *Polványi* honvédet eltalálta és halálát okozta.

4. *Bánszky Pál* honvéd 1949. évi április hó 14-én harcserű éles lögyakorlat alkalmával — kapott parancs ellenére — géppisztolyát kibiztosította. A géppisztoly — bokros tereprészen történő áthatolás alkalmával — elsült és a lövedék az előtte haladó *Urbán István* honvédet halálosan megsebesítette.

A felsorolt esetektől kivétel nélkül megállapítható, hogy a balesetek gondatlanságból, illetve az előírt ellenőrzés és kellő kioktatás elmulasztásából származtak.

A parancsnokokat nem hatja át az alárendeltekkel való törődés, életük és egészségük megóvásának tudata és felelőtlenségüknek néphadseregünk katonái az áldozatai. Az oktatás és ellenőrzés hiánya következtében fordulhatott elő az, hogy a bajtársak a magyar nép által szabadságunk és függetlenségünk megvédésére kezükbe adott fegyverükkel, annak rendeltetészerű használata helyett, bajtársaik életét oltották ki.

Minden parancsnoknak és beosztottnak meg kell értenie (és cselekedeteit eszerint irányítania), hogy néphadseregünk katonáinak életét és egészségét nem leszünk hajlandók egy-egy felelőtlen és tudatlan, személy könnyelműségének áldozatul dobni. A honvéd élete a mi szemünkben nem annyit jelent, mint a Horthy-hadsereg népellenes vezetői szemében, éppen ezért nem riadunk vissza attól, hogy — ha kell — drasztikus eszközökkel is véget vessünk az emberélet további könnyelmű pusztításának.

Hogy a jövőben hasonló — könnyelműségből és az oktatás, illetve ellenőrzés elmulasztásából származó — balesetek többé elő ne forduljanak, az alábbiakat rendelem el:

1. Minden parancsnokság, csapat, iskola, intézet, stb. parancsnoka alaposan oktassa ki alárendeltjeit a beosztott fegyvereknél alkalmazandó biztonsági szabályokra, azok helyes kezelésére.

2. Minden olyan esetben, amikor a biztonsági rendszabályok elmulasztása balesetet eredményez, meg kell indítani a hadbírói eljárást a tett elkövetőjének ellenőrzésére hivatott parancsnoka ellen is (a Ktbtk. 83. §. „Ellenőrzés elmulasztása” alapján).

3. Meg kell torolni hadbírói úton minden olyan cselekményt, amely a fegyvereknél alkalmazott biztonsági rendszabályokkal ellentétes, még akkor is, ha a cselekmény következtében sérülés nem történt: pl. töltetlen fegyver ráfogása a bajtársra, stb. (a Ktbtk. 62. §. „Általános parancs megszegése” alapján).

Tájékoztatásul és mihez tartás végett közlöm a Ktbtk. idézett cikkelyeit:

83. §. „Ellenőrzés elmulasztása: Azt a katonát, aki alárendeltjét szolgálati kötelességének teljesítésében kellően nem ellenőrzi, vagy alárendeltjének kötelességszegésével szemben nem teszi meg azt az intézkedést, amelynek megtétele kötelessége, előljárói mulasztás miatt: egy évig terjedhető fogházzal, súlyos esetben öt évig terjedhető fogházzal kell büntetni...”

62. §. „Általános parancs megszegése: Azt a katonát, aki a fegyelem és rend fenn tartását szolgáló általános hatályú parancsot, illetve tilalmat akár szándékosan, akár gondatlanságból megszegi: „hat hónapi, súlyos esetben két évig terjedhető fogházzal kell büntetni...”

Minden parancsnok oktassa ki alárendeltjeit, hogy a bíróságok a jövőben az ilyen természetű gondatlan cselekményeket szigorúan fogják elbírálni és megtorolni, s a kiszabható büntetések maximumát fogják kiróni. Nemcsak azokkal szemben fogják a törvény teljes szigorát alkalmazni, akik könnyelműségük folytán bajtársuk egészségében, vagy életében kárt okoztak, hanem azokkal szemben is, akik ilyen cselekedetet baleset előidézése nélkül követnek el, s azokkal a parancsnokokkal szemben is, akik alárendeltjeik kioktatását és ellenőrzését elmulasztják.

E parancsomat kéthavonta tegye oktatás tárgyává, az oktatás időpontját a parancs hátlapjára vezesse rá.

Kapják: Külön elosztó szerint: 1—7 Szlő., Seregtest pság-ok, Hds. közv. csap. pság-ok, Hőr. Főpság, 1—4. ker. pság., Iskolák azzal, hogy parancsokkal alárendelt egységeiket alosztályig bezárólag lássák el.

Pálffy György altbgy s. k.
Honvédség Felügyelője.

Láska hii. alv. beosztottai

Indoklásul utána: Hegedűs mds.

Baranyai
Kócskócs

VI.25.
Károly

utána hii. nyk. "Cs" - bc

HR. Cs - bc
VI.27
Károly